



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

38. De Summo Pœnitentiaro.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

Est quoque Camera Apostolica alius minister, videlicet Gubernator Urbis, & sicut Auditor Camera Apostolica habet gladium & potestatem spiritualem, sic Gubernator Urbis habet gladium temporalem unde excommunicare, & alias censuras Ecclesiasticas ferre non potest, vt ferre potest Camera Apostolica Auditor, sed in fontes animaduertit pœnis temporarijs, & corporalibus: iurisdictionem habet in Vrbe, & extra Urbem ad quadragessim lapidem. Causas cognoscit, aut iudicat secundum statuta Urbis, & Iuris communis, vbi statuta desunt, & in omnibus inter ipsum, & Senatorem Urbis, locus est præuentioni.

Quasi Vicecamerarius præest omnibus, quiuis dicunt in Vrbe, & Curie & Ciuitatis Romanæ pacem & quietem tueri, & conseruare debet. Habet in audientia sua ad expedienda commodius forensia negotia, duos Vicarios, vnum in publicis iudicijs, alterum, qui præest priuatis iudicijs.

Est etiam Commissarius Camera Apostolica, qui post Procuratorem Fiscalem, in audientia Camerali sedet: hic eiusdem Camera negotia, quæ ad iudicia non attinent, agere, tractare, & exequi solet: præest exactioibus, publicisque functionibus, & vectigalibus, annonæ & pecuniæ cudendæ.

Vltimus, in audientia Camerali est Clericus facti Senatus, cuius est in Camera Apostolica iura, & prouentus Cardinalibus designare, & alia, si quæ tractantur ad Cardinales pertineant, tueri, & defendere.

CAP. XXXVIII.

De Summo Pœnitentiaro.

Habet Romanus Pontifex, tanquam Christi Vicarius in terris, summam in Ecclesiam Catholicam potestatem, qua potest ligare, & absolueret. Vnde vt facilius, & commodius hoc expediat, huiusmodi potestatem committit vni ex Cardinalibus, & is vocatur summus Pœnitentiarius, qui vitur opera aliorum Pœnitentiariorum Minorum, quorum est pœnitentium confessiones audire, & eos à censuris Ecclesiasticis, & pœnis, & delictis absolueret, iuxta delegatam sibi à summo Pœnitentiaro facultatem.

Nec Summi Pœnitentiarij, nec Minorum Pœnitentiariorum officium in finitur Romani Pontificis obitu, *Clemente Romani, de Elect.* ne sede Romana vacante deessent, qui Pœnitentium confessiones audirent, & à censuris, pœnis, & peccatis absoluerent.

Porro habet summus Pontifex Pœnitentiaros Minores in tribus Urbis templis: videlicet in æde S. Petri, in æde S. Iohannis Lateranensis, & in æde S. Mariæ Maioris.

CAP. XXXIX.

De Vicario Urbis.

Pontifex Romanus, tanquam Urbis Episcopus, Populo, & diocesi suæ Vicarium dat. Is vnus est ex Cardinalibus, & iurisdictionem suam habet in Vrbe, & extra eam in diocesi Romana, vsque ad quadragessim lapidem. lege iurisdictionis, Canonica ei debetur obedientia, Item ei Clerici subijciuntur, & Laici in his omnibus criminibus, & causis, quæ ad forum Ecclesiasticum spectant: pœnitentibus pœnitentiæ signum imponit: Sacramenta conferendi ius habet: lege vero diocesana, nisi aliud Curie vsus habeat, vel Pontifex iubeat, potest Synodum conuocare, Ecclesias, ac Monasteria regularia, nisi iure speciali sint exempta visitare: multa itidem potest speciali Roman. Pontificis indulto, quo videlicet, eius iurisdictione extenditur ad omnes laicos, & externos, qui dicuntur forenses: quique ratione alicuius in iurisdictione, siue confraternitatis, vt vocant, vel habitationis, vel ministerij in

Hospitalibus, Monasterijs, & alijs locis ob communem pietatem extractis curam habent: nec non ad ægros omnes Urbis, viduas, & pupillos, ac alios, quæ miserabiles personæ in iure dicuntur: extenditur itidem eius iurisdictione eodem indulto, ad causas, in quibus non de proprietate rei, sed locationibus, euacuationibus, pensionibus ipsarum locationum, reipositionibus, deuolutionibus Casalium, vt dicunt, prædiorum domorum, vinearum, & incrementum agitur. Solent itidem ei demandari omnia Pontificalia, quæ Ordinarij locorum in suis diocesis exercere, videlicet ius consecrandi, & dicandi Deo profana loca, & polluta reconciliandi, promouendi ad omnes Ecclesiasticos ordines, etiam, per alium Episcopum ipsius nutu eligendum, temporibus tamen à iure indictis: & puniendi omnes extra Clerum, ratione criminis ad forum Ecclesiasticum pertinentis, vt pote blasphemie, vlturæ peritij, in cæsti, sacrilegij, & similibus: nec non de pecuniarijs pœnis, quæ in sua Curia reis infliguntur, arbitrio suo statuendi, in vsus tamen sequentes, videlicet, vt officium Vicariatus vasis, vestibus, tunicellis, planetis, & alijs ad ministerium dicti officij necessarijs, instruat, & ornent: & vt notarijs, & alijs ministris dignam mercedem reddat. Habet quoque ius, cum alijs Visitationibus visitandi carceres, & pro liberandis, vel retinendis in carcere reis suffragium, & sententiam ferendi. Quod si coram eo de crimine agatur, & pœna corporis sit infligenda, tunc iudex Ecclesiasticus, reos ad Gubernatorem Urbis, vel alios seculares iudices remittit.

Procedit autem formula summaria & Regia præuia verbali petitione vel monitorio, sola facti veritate inspecta, absque vllaterminorum substantialium obseruatione, & Registri confectione. In his omnibus causis forensibus expediendis, habet tres notarios publico iudicio deputatos: duos itidem substitutos, qui non Vicarij, sed Vicem gerentis nomen habent, vnum qui priuatis, & ciuilibus iudicijs præest: alterum, qui publicis, & criminibus.

CAP. XL.

De Senatore Urbis.

Est etiam in Vrbe Iudex, qui Senator Urbis dicitur: hunc, tanquam Prætorum Urbanorum Romanis Ciuibus summus Pontifex dat. Is in Capitolio suum tribunal, & audientiam habet. Romanis Ciuibus ordinaria potestate ius dicit. Tres habet substitutos: quod si ab altero appellatur, Iudex adest Capitolinus, qui omnium appellationum Ordinarius est, à cuius sententia, si cum priori concordet, lege municipali prohibente non appellatur. Sunt quoque ceteræ Sedes, vbi singula Artificum sodalitia, quæ in tabella sub porticu parieti affixa legere licet, suos sibi eligunt Consules artifices, qui sodalibus suæ artis quasi summarie, & de plano ius dicunt, à quorum sententijs grauati, appellant ad Conseruatores Urbis ibidem residentes.

Olim à tempore Innocentij II. vsque ad Clementem III. perpetua per annos plus minus quinquaginta inter populum Rom. & summum Pontificem discordia fuit. Populus summa ope contendebat nouam in Vrbe gubernationem inducere, veterem mutata. Vnde summo Pontifice ab Urbis administratione submoto, Senatores præter eius voluntatem creantur, qui vna cum Patrieio omnibus præfecto Reipublicæ præessent & ciuitatem ipsam gubernarent. Hæc res grauiter afflixit Pontifices Romanos Innocentium II. Cælestinum Secundum, Lucium II. Eugenium III. Anastasium IV. Hadrianum IV. Alexandram III. Lucium III. Urbanum III. Gregorium VIII. Post hunc creatus est Pontifex Clem. II. qui cum patria Romanus esset, pacem cum ipsis Romanis composuit: Cuius pacis hæc conditiones fuerunt.

Prima, vt Urbis in Romani Pontificis potestate esset.